

**VERKSAMHETS-
BERÄTTELSE**

2016

Föreningen Karlstad Lever

Verksamhetsberättelse 2016

Förvaltningen

Medlemmar

Föreningen hade 131 enskilda och 26 organisationer som betalade medlemmar 2016. Följande organisationer gav genom medlemskap sitt stöd åt föreningens verksamhet:

Folkteatern Järnet	Naturskyddsföreningen Värml.
Folkuniversitetet	NBV-teatern
Fören. Ransätersstämman	Nyeds Dragspelklubb
Fören. Värmländsk Kultur	Rathsmans arkitektkontor
Greenhouse Infomedia	Squaredance Skogsstjärnan
Karlstads Bokcafé	Studieförbundet Värmland/B
Karlstads Finska Förening	Sv. Kvinnors Vänsterförbud
Karlstads Hembygdsförening	Svenska Turistföreningen
Karlstads Nya Fotoklubb	Värmlands Filmförbund
Karlstad Spelkulturforening	Värmlands Kennelklubb
Konstnärernas kollektivverkstad	Värmlands Sjöfartsgille
Kulturföreningen Cabary	Värmlands Spelmansförbund
Kunskapsradion	Ångbåtssällskapet Polstjärnan

Styrelsen utgjordes av Lennart Wettmark (ordf), Elisabet Larberg, Ann- May Brodén, Carina Ekman, Fredrik Krohn Andersson, Maria Eld, Johnny R Nilsson, Bengt Åkerblom och Per-Ola Åström samt Hans Olsson (adj). Styrelsen har under året vid sidan av ett antal informella träffar haft tre protokollförda sammanträden och arbetat med sedvanlig löpande ekonomi, genomfört flera medlemsarrangemang och utformat yttranden och skrivelser.

Årsmöte hölls 2016-03-15 på Gjuteriet. Under förhandlingarna beslöt årsmötet att föreningen under året skulle inbjuda till ett antal medlemmöten för diskussion kring stadsmiljöfrågor, arrangera Kulturarvsdagen, fortsätta bevaka detaljplanefrågor och hot mot kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer som aktualiseras under året, fortsätta arbetet med att utveckla Gjuteriets roll som träffpunkt och levande kulturmiljö, bedriva en aktiv medlemsvärning och då utnyttja sociala medier som informationskanal, samt att medverka till att arbetet med det kulturhistoriska skyltprogrammet för Karlstad fortsätter.

Arrangemang

Karlstadsdagen anordnades för sjätte gången på Värmlands Museum 2016-04-16. Initiativet kommer från *Nätverket Karlstads 1900-talshistoria* som i samarbete med enskilda och organisationer genom arrangemanget vill lyfta fram Karlstads moderna historia. Årets program bestod av fyra föreläsningar med bildvisningar i Hörsalen, Föredrags-hållare var Gerhard Gustafsson och Bengt Dahlgren som berättade om sin nyutgivna skrift om Kronoparken, Inger Breggrén och Per Berggrén som berättade om kyrkogårdsmiljöer i Karlstads pastorat, Kjell Fredriksson tillsammans

med Margit Eklund berättade om revykungen Alvar Anil samt Lennart Fernqvist som visade bilder och berättade om sitt mångåriga arbete som fotograf på Värmlands Folkblad. I anslutning till dagen presenterades även den skrift som föreningen låtit trycka med de föredrag som hölls vid förra Karlstadsdagen.

Kulturarvsdagen 2016 - Riva eller bevara i Karlstad

För 24:e året i rad inbjöd Föreningen Karlstad lever till Kulturarvsdagen söndag 11 september. Under rubriken *Riva eller bevara i Karlstad - gräsrotsarrangemang under 70 år* framfördes fyra kortare föredrag i hörsalen på Värmlands Museum. Först ut var Inger Berggrén, arkitekt och Karlstads-Gillet's ålderman, som berättade bl a om gillet's tillkomst 1944 för att rädda kvarteret Almen från rivning illustrerat med bilder som visade hur kvarteret då såg ut. Inger berättade också om hur gillet lyckades hindra en tänkt breddning av Östra bron på 1950-talet och utgivningen av en lång rad skrifter om Karlstads historia .

Program

- 12.00 **Carlstads-gillet -Karlstads första protestgrupp.** Arkitekt och Carlstads-Gillet's ålderman Inger Berggrén berättar om gillet's tillkomst och kamp för att rädda kvarteret Almen och Östra bron.
- 12.30 **Rädda Badhuset och Karlstad Lever.** Elisabet Larberg och Hans Olsson berättar om föreningens tillkomst och fortsatta kamp för stadens kulturhistoriska värden.
- 13.00 **Värmlands Museums kulturmiljöarbete.** Byggnadsantikvarie Andreas Hansen berättar om hur museet arbetar med verksamhetsfrågor för värmländsk kulturmiljö.
- 13.30 **Operation Karlstad - proteströrelsen på nätet.** Peter Sörensen berättar om opinionsarbete via sociala medier och gör en framtidsspaning.

Välkommen! Fri entré!

Ett arrangemang av Föreningen Karlstad Lever i samarbete med Carlstads-Gillet, Operation Karlstad och Värmlands Museum samt med ekonomiskt stöd från Karlstads kommuns kultur- och fritidsnämnd och stadsbyggnadsförvaltning.

KARLSTAD LEVER Verkslagsgatan 1 652 19 Karlstad Telefon 054 - 10 00 00 www.karlstadlever.nu

Nästa föredrag hölls av Hans Olsson och Elisabet Larberg som berättade om hur Föreningen Rädda Badhuset bildades 1979 för att stoppa rivningsplanerna för huset. När rivningshotet undanröjts ombildades föreningen till Karlstad Lever 1982 och kom då även att arbeta för att lösa

lokalbehoven för stadens kulturföreningar. En del av dessa behov kunde tillgodoses, när föreningen blev huvudman för Gjuteriet 1985. Elisabet och Hans gav också exempel på föreningens ansträngningar att hindra rivning av en rad olika värdefulla miljöer i Karlstad, som t ex kvarteret Lantmätaren med Gröna huset, Fängelset, Nygren och Åhlinhuset, m fl.

Tack vare att Föreningen Rädda Badhuset bildades 1979 kunde rivningen av Gamla Badhuset förhindras. Idag utgör byggnaden ett omistligt inslag i stadsbilden och stadens enda exempel på det tidiga 1900-talets tegelarkitektur med influenser från jugend och nationalromantik.

Därefter var det dags för byggnadsantikvarie Andreas Hansen som berättade om hur museet arbetar med varsamhetsfrågor för kulturmiljöer. Museets uppdrag är sprunget ur det gräsrotsengagemang som organiserades i t ex fornminnesföreningarna i slutet av 1800-talet. Idag arbetar man med att identifiera, hantera och kommunicera våra kulturvärden till stöd för enskilda, exploatörer och kommuner. Museet har därför stor nytta av den lokalhistoriska kunskap som finns inom föreningar som arbetar med bevarandefrågor. Andreas avslutade sitt föredrag med att framföra ett tack för dessa föreningsengagemang.

Siste fördragshållare var Peter Sörensen som under många år varit en kritisk röst i stadsmiljöfrågor såväl i Karlstad som nationellt. Han berättade om hur han skapade Operation Karlstad för att få större spridning av diskussionen kring bevarande och hanteringen av våra kulturvärden. Operation Karlstad började först som en blogg på internet och senare även som en öppen Facebook-grupp där det idag förs en livlig diskussion. Peter är även länsombud i Värmland för Svenska Byggnadsvårdsföreningen och redaktör för Gula Listan som publiceras i deras tidskrift. Gula listan är

en varningslista där hot mot kulturmiljöer runt om i landet uppmärksammas.

Som moderator fungerade Fredrik Krohn Andersson som på ett utmärkt sätt och med stor sakkunskap ställde fördjupande frågor. Kulturarvsdagen blev ett mycket uppskattat arrangemang som lockade ett drygt femtiotal åhörare.

Agent 009 med rätt att kolla eller From Värmland with LOVE var titeln på den film som visades i anslutning till föreningens årsmöte på Gjuteriet 2016-03-15. Visningen skedde i Värmlands filmförbunds minibio där Erik Fasth först kort presenterade filmförbundets verksamhet. Filmen är en propagandafilm för Karlstads kommun som spelades in 1990 med Ulf Brunnberg i huvudrollen. Biopubliken kunde efter visningen konstatera att VF:s filmrecensent Zoran Alagics totalsägning av denna "kalkonfilm" efter premiären hade goda skäl för den förödande kritiken. Idag kan den 30 minuter långa filmen ses som ett komiskt exempel på en mindre lyckad kommunal reklamsatsning i sällskap med "realitysåpan" Wermland Forever som med kommunal sponsring producerades av TV3 år 2012 och renderade negativ publicitet.

Den goda staden var rubriken på ett föredrag med Moa Tunström som föreningen i samarbete med Karlstads Bokcafé inbjöd till 2016-10-29. Moa, som är fil. dr i kulturgeografi och forskare vid Nordregio - Nordic Center for Spatial Development, fokuserade i sitt anförande på dagens stadsplaneringsideal och hur detta tar sig uttryck i planeringsdebatt, visioner och planeringsdokument. Hon berörde även frågor som: Hur kan vi förstå dagens starka urbana norm och hur kommer den till uttryck? Vad är det för traditionell stad som ofta lyfts fram som framtidens lösning? Och vad får problematiseringen av förorten och efterkrigstidens bebyggelse för konsekvenser.

I sin avhandling "På spaning efter den goda staden" (2010) betonar Moa Tunström att vi ska skärpa våra öron när vi talar om staden. Om vi vill att något ska ha "mångfald", vara "stadsmässigt", eller "attraktivt" måste vi tänka över vad vi lägger i begreppen.

Skyltprogram

Stadshistoriska skyltgruppen är en arbetsgrupp som producerar färdiga informationsskyltar för såväl fysisk uppsättning i stadsmiljön, eller i centrumbildningar i ytterområden, som publicering av texterna på kommunens webbsidor. Underlagen är oftast framtagna av olika lokalhistoriska föreningar och intressegrupper. I gruppen ingår representanter från Värmlands museum, Karlstads kommun, Carlstads-Gillet, Hembygd-föreningen och Karlstad Lever. Karlstad Levers representant under 2016 har varit Ann-May Brodén. Hittills har ett tjugotal skyltar tagits fram t ex för Råtorp, Åttkantent, Våxnäs, Haga och Väse, Orrholmen, Herrhagen, Rud, Pråmkanalen, Residenstorget, Sandgrundsudden, Dykdalberna, Stadsträdgården, Gamla gymnasiet, Herrhagsskolan, Värmlands museum, Hagatorget, Viken och Torgny Segerstedts plats. Dessutom har tre persons skyltar producerats: Zarah Leander (Karlstad teaters foajé), Beatles (Sundstaaulan) och Maria Sundelius (Karlsgatan). I det senare fallet har det rört sig om en restaurering av en äldre minnessten som kompletterats med en skylt med samma utformning som de övriga i programmet. Under produktion är bl a skyltar för Nyed, Kvarnberget och flera tematiska skyltar om Almenkvarteren och Almentorget. I skyltgruppens uppdrag ligger också att hitta lämpliga platser för uppsättning av skyltarna vilket med tanke på den tilldelade budgeten handlar om cirka tre skyltar per år. Eftersom det kan vara svårt för allmänheten att veta när och var en ny skylt finns uppsatt har gruppen därför diskuterat möjligheten att presentera textmaterial och bilder i någon form av utställning i Bibliotekshuset, ev i samband med Kulturarvsdagen.

Även vissa rivna byggnader kan komma att uppmärksammas med skyltar i framtiden. T ex Gasklockan på Kvarnberget som uppfördes 1906 bl a för att bygga ut gatubelysningsnätet och revs 1968.

Skrivelser

Gröna villan på Olovsgatan 5 har i mer än tjugo år varit rivningshotat. Huset är från 1800-talet och klassat som särskilt kulturhistoriskt värdefullt i kommunens kulturmiljöprogram. Tidigare har stadsbyggnadsnämnden avvisat fastighetsägarens begäran om rivning vid flera tillfällen. 2014 begärde Wermlands Invest att ny detaljplan tas fram för att möjliggöra rivning och istället bygga 19 nya bostadsrätter. Trots husets kulturhistoriska värde och tidigare ställnings-taganden för ett bevarande beslöt då Stadsbyggnadsnäm-

Gröna villan på Olovsgatan 5 som är det äldsta bevarade huset i kvarteret och kulturhistoriskt värdefullt överst skall nu rivas för att ge plats åt ett bostadshus med 19 lägenheter ovan.

den att en detaljplaneändring skall påbörjas. Ärendet fick stort utrymme i media och föreningen uppmärksammade rivningsplanerna via sin facebook-sida. En ny detaljplan fastställdes i maj 2016 och Stadsbyggnadsnämnden beviljade rivningslov med motiveringen att behovet av 19 nya lägenheter i ett attraktivt läge väger tyngre än husets kulturhistoriska värde. Föreningen kan återigen konstatera att utpekade kulturhistoriska värden i kommunens egna Kulturmiljöprogram inte innebär något skydd mot rivningar.

Kvarteret Gäddan

Under 2014 framförde föreningen protester mot Wermlands Invests planer på att i kvarteret Gäddan riva tre byggnader som i kommunens kulturmiljöprogram klassats som särskilt värdefulla. Wermlands Invest ansökte redan 2008 om rivningslov men det tog två år innan Stadsbyggnadsnämnden sa nej till rivning med hänvisning till byggnadernas kulturhistoriska värde. Eftersom detaljplanen från 1993 inte ändrats i enlighet med kulturmiljöprogrammet gällde dock fortfarande bestämmelserna som medgav rivning. Wermlands Invest överklagade därför det avslagna rivningslovet till länsstyrelsen som 2012 upphävde kommunens beslut och mer eller mindre beordrade dem att ge rivningslov.

Stadsbyggnadsförvaltningen påbörjade då en översyn för en planändring av området för att hitta en lösning som kunde tillgodose bevarandebehoven och samtidigt möjliggöra nybyggnation av bostäder. Under tiden fortgick det eftersatta underhållet av husen vilket föranledde att facebookgruppen *Rädda gamla Karlstad* startades för att uppmärksamma och protestera mot Wermlands Invests rivningsplaner. Gruppen fick snabbt många medlemmar.

Under april 2015 presenterade stadsbyggnadsförvaltningen samrådsförslag till ny detaljplan för kv Gäddan där bl a rivning av två kulturhistoriskt värdefulla hus utmed Grevgatan samt ett gårdshus tillåts. Det tidigare rivnings-

hotade hörnhuset från 1922 vid Grevgatan/Drottninggatan samt trähuset från 1897 utmed Drottninggatan skyddas dock mot rivning men en byggrätt för ett nytt bostadshus med modernt formspråk placerat mellan de skyddade husen. I samrådsyttrande 2015-06-01 framhöll föreningen det anmärkningsvärda i att den föreslagna detaljplanen innebär förändringar som fullständigt tillintetgör såväl de rumsliga, miljömässiga som historiska samband och kvaliteter som föreligger i området och som i kommunens egna kulturmiljöprogram pekats ut som en särskilt värdefull bebyggelsemiljö.

Efter samrådet presenterade stadsbyggnadsförvaltningen i december 2015 ett detaljplaneförslag som antogs av stadsbyggnadsnämnden 2016-03-16. I detta kvarstår rivning av husen utmed Grevgatan och gårdshuset medan byggrätten för nytt bostadshus i modern utformning med glas- och plåtfasad utmed Drottninggatan har strukits.

Ett av de hus vid Drottninggatan i kvarteret Gäddan som Werm-lands Invest ville riva men som nu skyddas. Byggnaden är uppförd 1922 i tidstypisk 1920-tals klassicism och utpekad som särskilt värdefull i kommunens kulturmiljöprogram. Den ingår också i det kulturhistoriskt värdefulla området "Det gamla Karlstad". I kvarteret Gäddan liksom i de närliggande kvarteren Laxen, Almen och Björnen finns bebyggelse kvar från Karlstad före branden år 1865.

Karlstad 2030

I september presenterade kommunen en vision för utvecklingen av centrala Karlstad. I yttrande 2016-11-10 framförde föreningen några synpunkter på planerna: Tanken att ändra Hamngatan från genomfartsled till stadsgata innebär att även åtgärder för att leda om genomfartstrafiken måste vidtas. Utvecklingen i kvarteret Älgen bör redan i början av planläggningen inrikta sig på bevarande av de kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna Ordenshuset och Högströmska villan, även kallad RIA, och att områdets trädbestånd bevaras och blir en stomme för en park som omger kulturbyggnaderna. Idéerna för Östra entrén vid Pråmkanalen bör även omfatta att Frödingsparken mot Eneströmsgatan utvecklas och integreras i den tänkta grönstrukturen. De föreslagna nya byggnaderna vid Norra entrén vid Biblioteket bör hållas så låga som möjligt för att bibehålla den öppna, luftiga och mjuka entrén in mot stenstaden. Av samma skäl motsätter sig föreningen att en ny sjuvåningsbyggnad på den nuvarande parkeringsplatsen vid Gamla Badhuset upp-

förs. Dessutom föreslog föreningen att även området öster om Hagaleden (kvarteret Järnvägen och kvarteret Lammet) borde ingå i visionen för Haga entré eftersom de utgör en väsentlig del av stadsbilden för den tänkta infarten norr ifrån.

Kommunens vision för Östra entrén vid Pråmkanalen med nya mindre byggnader och ett torg vid den nuvarande parkeringen vid Slussvaktarstugan. Här låg från början av 1900-talet fram till slutet av 1930-talet Vedtorget. När vedhanteringen upphörde användes torget som försäljningsplats för fisk fram till 1960-talet då ytan omvandlades till parkeringsplats.

Detaljplan för Sundsta torg antogs av stadsbyggnadsnämnden 2016-09-21 vilket innebar att föreningens tidigare inlämnade synpunkter under samrådet inte beaktades. I yttrandet kritiserade föreningen främst ny bebyggelse närmare än 100 meter från Sundstatjärnets strand med ett åttavånings hus och ett elvavåningshus.

Marmorhallen i Gamla Wermlandsbanken

I början av 2015 blev det känt att Prepart AB, som byggt den nya gallerian Valvet i kvarteret Mercurius, ville att Gamla Wermlandsbankens lokaler skall bli en del i projektet. Bolaget, Karlstads kommun och länsstyrelsen påbörjade därför samtal om möjligheterna att använda de kulturminnesmärkta lokalerna för kommersiella ändamål och skapa en passage från torgsidan till det nya affärskomplexet. Med anledning av detta lämnade föreningen skrivelse till länsstyrelsen 2015-11-03 och ifrågasatte om att den nya lokalanvändningen skulle kunna ske utan ingrepp i den skyddade kulturhistoriskt värdefulla miljön. Föreningen föreslog istället att Prepart AB uppmanas att hitta någon annan lösning på sina kommunikationsproblem och att man utreder andra användningsalternativ som passar både bankhallen och allmänheten och säkerställer att de kulturhistoriska värdena bevaras.

Prepart AB inlämnade ansökan om ändringar och i slutet av december 2015 meddelade länsstyrelsen i ett delbeslut att tillåta vissa ingrepp, bl a installation av hiss, borttagning av senare tillkomna mellanväggar och dörrpartier och förkortning av bankdisken med en meter i vardera ände. Vidare anges att alla åtgärder skall ske i samråd med antikvarisk expertis. I januari 2016 diskuterade Karlstad Lever, Carl-

stads-Gillet och Karlstads Hembygdsförening ärendet och bedömde då att det inte skulle gå att vinna framgång med ett överklagande av länsstyrelsens beslut som var mycket välunderbyggt och innebar att interiören åtminstone delvis återställs till mer ursprungligt skick. Däremot beslöt man att gemensamt i media framhålla vikten av försiktighet vid ombyggnaden och att den sker på med respekt för en av stadens unika interiörer. Synpunkterna publicerades i en debattartikel i NWT 2016-03-10.

Det ursprungliga utseendet av Marmorhallen i Wermlandsbankens pampiga palats som uppfördes 1908 efter ritningar av Ernst Stenhammar (1859–1927). Interiören är jugendinspirerad med bl a marmorgolv, väggpaneler i mahogny, väggmålningar och mässingsarmaturer av hög klass. 1993 förklarades exteriören och delar av interiören som byggnadsminne vilket dock inte inneburit fullständigt skydd. 1999, 2012 och nu senast 2015 har länsstyrelsen lämnat tillstånd till förändringar som innebär ingrepp och avsteg från de tidigare skyddsforeskrifterna. Vid ombyggnaden 2016 till restaurang och butik återställdes dock vissa delar till ursprungsskick.

Publicerat

Viktigt att berätta historien var rubriken på ett debattinlägg i Nya Wermlands-Tidningen 2016-03-10 där föreningen gemensamt med Karlstads-Gillet och Karlstads Hembygdsförening lyfte fram vikten av att den planerade ombyggnaden av Marmorhallen i Gamla Wermlandsbanken görs med respekt för den kulturhistoriskt värdefulla interiöra miljön.

Barnkultur som fyllt 50 år var rubriken på ett reportage i Karlstads-Tidningen 2016-02-04 om Kulturverkstan på Gjuteriet. Musikpedagogerna Maria Sohlberg och Susanne Gunnarsson berättade om verksamheten som startade 1965 som TBV:s Musikförskola för att sedan övergå i Sensus Barnmusikskola och sedan januari 2016 har Studieförbundet som huvudman under namnet Kulturverkstan. Idag deltar nära 500 barn i 25 olika grupper. (Se vidare under rubriken Gjuteriet).

Klädbyttardag på Gjuteriet arrangerades av Naturskyddsföreningen i april. Arrangemanget var mycket välbesökt och uppmärksammades av lokalpressen samt med ett inlägg i SVT 2016-04-16.

Anna-Lena Larsson och Johanna Hedqvist från Naturskyddsföreningen höll i klädbyttardagen på Gjuteriet. Samma dag genomfördes klädbyttardag på hundra platser runt om i Sverige.

Övriga aktiviteter

Medlemsinformation

I samband med Kulturarvsdagen 2016-09-11 spreds ett nytt moderniserat medlemsvärningsblad som utformats av en arbetsgrupp inom styrelsen.

Gåvor

Föreningen har under året tacksamt tagit emot ett flertal penninggåvor från vänliga givare. Utöver dessa har även Erik Bengtson till föreningen skänkt sin senaste bok *Lektor Fryxell och stjärnorna*. Det är en faktaspäckad roman om den unge Erland Fryxell som blev den förste att använda sig av lanterninen på Gamla gymnasiet för astronomiska observationer. Ett gripande porträtt av en 1700-tals värm-länning som offrade sitt liv för vetenskapen.

Gamla gymnasiet med sin karaktäristiska lanternin invigdes 1759. Byggnaden fungerade som skola och kallades Gymnasium Adolphus Fredricianum efter kung Adolf Fredrik som då var Sveriges regent. Det är en av Karlstads äldsta byggnader och sedan 1935 skyddat som statligt byggnadsminne.

Hemsida och Facebook

Förutom Gjuteriets hemsida har föreningen sedan 2006 en egen hemsida på internet med adressen www.karlstadlever.nu. Den gör det lätt för intresserade att hitta information om

föreningen och aktuella arrangemang. Under året har hemsidan successivt utökats med rapporter och bilder från föreningens genomförda aktiviteter såsom Kulturarvsdagen, m fl och de senaste årens verksamhetsberättelser. Besökare har således möjlighet att skaffa sig en omfattande bild av föreningens arbete. Under året har besöksfrekvensen i snitt varit 60 besök per månad. De flesta besökare hittar sidan via länkar från andra webbplatser, främst från Gjuteriets hemsida och kommunens föreningsregister och evenemangskalender men också i stor utsträckning från Carlstads-Gillet.

I syfte att sprida information om föreningen och värva medlemmar har föreningen även en sida på Facebook. Denna ligger ute på nätet sedan september 2012 och har fått en hel del gilla-markeringar. Här får besökarna fortlöpande tips om föreningens kommande arrangemang och de skrifter som finns till försäljning.

Gjuteriet

En omfattande verksamhet bedrevs på Gjuteriet under 2016. Utöver de permanenta hyresgästerna kan man konstatera att ett stort antal grupper utnyttjat lokaler tillfälligt, såväl dagtid som kvällar. Året har därmed som vanligt präglats av "trångboddhet" och mycken energi har fått användas för att få en väl fungerande intern logistik som möjliggjort ett effektivt samutnyttjande av lokalresurserna.

Media

Värmlands Filmförbunds videoredigeringsstudio och klubbbrum utnyttjades flitigt av föreningens nära hundra medlemmar såväl dagtid som sent in på nätterna. Lokalen fungera numera även som en mindre biograf. Bokning av redigeringsstid, videokameror och annan utrustning sker via internet medan utlämning av nycklar och utrustning till Filmförbundets åttiotalet medlemmar sker via Café Gjuteriet enligt överenskommelse med klubben. I samarbete med den lokala TV-kanalen *Vår television* ger medlemmarna möjlighet att få filmer visade i programmet *Filmfönstret* som produceras av Filmförbundet för den öppna lokala TV-kanalen.

Några av Värmlands filmförbunds cineaster. Bakre raden från vänster Ingela Ström, Ulf Norström. Främre raden: Helene Tivemark, Omed Latif och Kjell Bergström.

Från Radio Solstas Studio Ett sändes ca tjugo timmars närradio i veckan av fem föreningar där KarlstadRocks och Kunskapsradion stod för merparten. I december besöktes studion av ett stort antal mycket entusiastiska grundskoleelever i årskurs fem som under ledning av Nicklas Nyholm under ett par dagar fick prova på att direktsända radio.

Karlstads Nya Fotoklubb med sina drygt hundra medlemmar genomförde ett stort antal fotokurser för såväl nybörjare som mer erfarna fotografer. Klubblokalen har iordningställt för att vid sidan av kurs- och mötesverksamheten även kunna fungera som en mindre fotoateljé där också diskussionskvällar med digital bildvisning arrangeras. Tidigare bokade fotoklubbens medlemmar ateljén och mörkrumstider via Café Gjuteriet men detta sker numera online via klubbens hemsida.

Teater och dans

I Kulturverkstan (tidigare Sensus barnmusikskola) bedrevs under året regelbunden verksamhet i en barnteatergrupp och en vuxengrupp med namnet *Teater C*. Även en vuxengrupp inriktad på psykodrama bedrevs i Studieförbundets regi. Amatörteaterverksamheten Inom NBV-teatern och Folkteatern Järnet var lika omfattande som året innan med såväl ungdoms- som vuxengrupper. Teaterlokalen Järnet utnyttjades vid sidan av Folkteatern Järnets egen verksamhet för Kulturskolans barnteatergrupper under namnet *Teater Mimm* och vid flera tillfällen av externa teatergrupper för repetitioner. Teaterverksamheten på Gjuteriet omfattar även fem föreningar för roll- och konfliktspel som under året lockat till sig nya deltagare. Drygt 150 ungdomar deltar nu regelbundet i aktiviteterna som vid sidan av själva spelandet omfattar tillverkning av rekvisita och spelutrustning. Som tidigare år arrangerades flera större rollspelslive och spelkonvent på Gjuteriet under 2016 som lockade ungdomar från hela landet.

I den populära dansverksamheten deltog under året ca 140 personer som utvecklade sina färdigheter i såväl tango som squaredance, salsa, swing och flamenco. Även för de allra minsta bedrevs dansverksamhet i Kulturverkstans grupper (se under rubriken Musik nedan). I Studieförbundets regi arrangerades också tävlingen *Danskarusellen* fem dansgrupper deltog i finalen som hölls på Nöjesfabriken.

Daniel Vinter, ordförande i Karlstad spelkulturörening tillsammans okänd rymdriddare. Övriga spelföreningar på Gjuteriet är Män Av Tenn, Coolcards, Karlstad Smash och Yoikai.

Kursverksamheten i Studieförbundet regi var mycket omfattande och bedrevs såväl på dagtid som på kvällar och helger i Gjuteriets lokaler. Cirklarna omfattar vitt skilda ämnen som sportfiske, jakt, fåglar, turism, hunduppfödning, måleri, orkidéodling, hantverk, design, mm. Som exempel kan nämnas att hantverk och bildmåleri utövades av åtta grupper varje vecka och dessutom tillkom under året en krokikurs som lockade 50-talet deltagare. 40 blivande jägare genomgick utbildning för jägarexamen. Dessa har även möjlighet att öva skytte i lokalerna med hjälp av den synnerligen populära digitala skyttesimulator som finns för ändamålet. En lokal är utrustad som slöjdsal där 20-talet knivslöjdare kunde utöva sitt hantverk under året.

Musik

I Sensus Barnmusikskola deltog under 2016 nära 200 barn i åldrarna 0-14 år varje vecka i 23 grupper med inriktning på musikal, dans, musik & rörelse och musik samt tre föräldra/barngrupper för de allra minsta. En ny aktivitet för året var också en musikalgrupp för seniorer som träffades en gång i veckan. Lokalerna nyttjades även regelbundet av Nyeds Dragspelsklubb och en grupp som utövade balans- och rörelseträning. Barnmusikskolan anordnade även ett sommarläger i juni för 30 barn i åldern 10-12 år.

Barnen från Kulturverkstans pyttedansgrupp visade upp sina färdigheter vid terminsavslutningen på Arenan

Rockmusikverksamheten i Studieförbundet regi var omfattande och innebar maximalt utnyttjande av lokalerna. Vid årets utgång samutnyttjade 30 musikgrupper (med ca 150 medlemmar) nio ljudisolerade repetitionsrum och SpeedBalls inspelningsstudio som också användes av tillfälliga nyttjare. Studioen var i princip fullbokad under året och en rad inspelningar genomfördes. Även flera kurser i inspelningsteknik hölls. I provisoriska lokaler i källarplanet samsades också tre musikgrupper och den mindre studioen Musiksmidjan i källaren utnyttjades för inspelningar.

Engagerade deltagare vid kurs i inspelningsteknik i SpeedBall Studio på Gjuteriet.

Musikakuten är namnet på den instrumentalundervisning som omfattar både individuell och gruppundervisning i keyboard, gitarr, bas, sång och trummor. Här deltog under året 18 elever. Antalet fullt utrustade repetitionslokaler utökades från två till tre vilket innebar att fler spelsugna nybörjarmusikanter gavs möjlighet att utöva sitt intresse på Gjuteriet, mest ungdomar men även en grupp pensionärer. Musikakuten har även en särskild slaverksstudio med ett antal digitala trumset användes för undervisning. Tack vare den digitala tekniken kunde därmed flera utövare spela samtidigt i samma rum utan att störa varandra. Under vinjetten *Musik på Gjuteriet* genomfördes under sommaren flera sommarlovsaktiviteter för ungdomar i åldern 13-15 år med "Drop in" för intresserade att prova på inspelningsteknik, trummor, bas, gitarr, keyboard, sång och att spela i grupp.

Inom musikverksamheten på Gjuteriet ingår också *Music Innovation Network Inner Scandinavia* (MINS) som är ett flerårigt projekt för utveckling av musikbranschen i Hedmark och Värmland. Genom forskning, nya utbildningar och nära samarbete med branschen arbetar man med att på olika sätt styrka regionens musikliv med fokus på populärmusik i relation till nya medier och hur de förändrar musikbranschen. Projektet är ett samarbete mellan Karlstads universitet, Högskolan i Hedmark och Studieförbundet.

I syfte att ge de grupper som bedriver cirklar inom Studieförbundet spelningstillfällen för publik arrangerades i samarbete med andra aktörer ett stort antal konserter under året. Under vinjetten *Livekarusellen* genomfördes nära 18 spelningar för ca 48 band runt om i Värmland med en avslutande riksfinal på Nöjesfabriken i maj. Under festivalen Putte i parken och under Kulturnatten ordnades särskilda scener för lokala band. Under året arrangerades också två mycket uppskattade "musikloppisar" där musikanter hade möjlighet att sälja och byta instrument och annan utrustning.

Det står alltid ett antal grupper i kö för att få replokaler på Gjuteriet vilket innebär att alla nya lokalsökande tyvärr får rådet att leta på annat håll i Karlstad. Ett flertal seminarier och kurser (t ex utbildningar i musikproduktion) kunde ändå genomföras genom nyttjande av Vinden och mindre gruppum som övrig tid används för studiecirkelverksamhet med annan inriktning än musik.

Vinden har använts för intern kursverksamhet. Den har dessutom i stor omfattning upplåtits till ett antal föreningar och grupper för arrangemang, möten, kurser mm.

Karlstads Obrända Bibliotek invigdes 2005 i en mindre lokal på Gjuteriet. Initiativtagare var handbokbindare Olof A. Myrin som i samarbete med Carlgöran Holm (Karlstads Bokcafé) och Hans Olsson (Gjuteriet) skött om verksamheten. Biblioteket består enbart av böcker som gallras ut från de kommunala biblioteken och som annars skulle ha gått till förbränning. Syftet med etableringen är att förlänga användningstiden för dessa böcker genom att erbjuda allmänheten att botanisera bland hyllorna och gratis ta med sig det man finner läsvärt. Återlämning av "lånade" böcker undanbedes således och förhoppningen är istället att så många som möjligt återbrukas av nya läsare. Man kan glädjande konstatera att biblioteket fyller sin funktion och att utgållrade böcker fylls på i samma takt som andra "lånats ut". Av de 40 hyllmeter som rymms i biblioteket har under året har ca en meter omsatts varje vecka.

Obrända Biblioteket på Gjuteriet används även som ett trivsamt mötesrum.

Vid årets utgång bedrev 18 föreningar eller organisationer, två teaterföreningar, 33 musikgrupper och fyra verkstäder verksamhet i permanenta egna arbetslokaler. Ytterligare 30-talet olika föreningar eller grupper samutnyttjade dessutom regelbundet mötesrum och ytterligare ett stort antal externa grupper använde vid enstaka tillfällen de större samlingslokalerna och studierummen för föreningsmöten, arrangemang, utbildningar och liknande. Tre verkstadslokaler i källarplanet användes under året för musikverksamhet. En hyresgäst flyttade från en verkstadslokal i september där en ny hyresgäst flyttade in i november. Vid årets utgång var alla lokalytor uthyrda.

Förutom de publika arrangemang som genomfördes av olika grupper och föreningar på Vinden under året inbjöd Folkteatern Järnet till sex föreställningar av *Jag skulle ha ropat för länge sen*, en pjäs om den svenska flyktingpolitiken och fokuserar på individerna bakom siffrorna och statistiken. Under hösten spelade Folkteatern Järnet även åtta föreställningar av William Shakespeares *Henrik V*, ett krönikespel om händelser före och efter Slaget vid Azincourt 1415 som bara spelats på svenska en gång tidigare.

Teater Här och nu inbjöd under våren till tre föreställ-

ningar av *Allt gott och väl*, ett improviserat relationsdrama och Teatergruppen Kulisserna som utgörs av elever på Kulturskolan bjöd på en föreställning av *Brokiga Familjerna*, en pjäs av Eva Hedberg. Dessutom hade Teater Mimm "öppet hus" till en av sina repetitioner.

Under våren bjöd gruppen *Trio med komp* på popmusik vid en konsert i Café Gjuteriet. Trio med komp som övar på Gjuteriet återkom i december och bjöd då cafégästerna på allsångsvänliga covers och jullåtar. I sedvanlig ordning framträdde barn från daghemmet Freja med luciatåg och julsånger vid det traditionsenliga luciafirandet i Café Gjuteriet.

Den intima cafélokalen på Gjuteriet har i många år fungerat som en mötesplats där engagerade åhörare och Karlstads Bokcafés föreläsare kunnat mötas i givande diskussioner. Under året arrangerade Bokcaféet fem av sina välbesökta och uppskattade föredrag på Gjuteriet varav ett som ett samarrangemang med Karlstad Lever. Bokcaféet har en permanent tidskriftshylla i cafélokalen med ett utbud av tidskrifter som annars kan vara svåra att uppbbringa i Karlstad.

Bildutställningar

Föreningen arrangerade under året bildutställningar i Café Gjuteriet. Tretton utställningar har visats innefattande olika tekniker. Utställare har varit:

- Annika Bengtson (akryl)
- Britt-Lois Alzén (akvarell)
- Martin Andersson (foto)
- Roswitha Grundemar & Waltrude Enqvist (akvarell)
- Petra Svedberg (textilapplikationer)
- Karin Westling (blandteknik)
- Anna Gustafson (akryl, tusch)
- Anki Fahlstad (akvarell)
- Ann-Britt Mörth (akvarell, teckning)
- Karin Fast Aronsson & Annica Berglund (akryl, foto)
- Ylva Olsson & Dan Klarström (foto)
- Maria Hagberg Jangsell & Petra Reijers (akryl, foto)
- Paletten (blandteknik)

Maria Hagberg Jangsell och Petra Reijers var två av de 25-talet bildskapare som visade sina alster i Café Gjuteriet under 2016.

Karin Fast Anderssons och Annica Berglunds gemensamma utställning genomfördes i samarbete med "Konstrundan Karlstad med omnejd" där Café Gjuteriet var

en av de 20-talet utställningslokaler som ingick i arrangementet. Utställningsverksamheten i caféet, som nu pågått i över 30 år, har blivit ett uppskattat forum för många bildskapare. Några av utställarna har också arrangerat vernissager vilket lockat nya besökare till Gjuteriet.

Gjuteriets husgrupp

Vid ett möte 2016-10-19 där representanter för verksamheterna i Gjuteriet deltog diskuterades husets framtid och förslag på förbättringar. Gruppen beslöt att genom en enkät till samtliga verksamhetsgrupper i huset inhämta förslag på förbättringsåtgärder och andra önskemål. Svar inkom i december vilka styrelsen kommer att bearbeta i början av 2017 för att få ett underlag för ett eller flera mer långsiktiga utvecklingsprojekt.

Personal

Under året har Katalin Mattsson, Birgitta Jakobsson (fram till sista juni då hon gick i pension) och Adelaine Svanberg (som anställdes i december) på ett förtjänstfullt sätt givit service åt hyresgäster och besökare till Café Gjuteriet. Arbetspraktik utfördes av Rose-Marie Andersson från januari till april och av Cathrin Johansson från januari till mars. Dessutom utnyttjade Pasija Rutie caféet som språkpraktikplats under några veckor under hösten. Det praktiska och administrativa arbetet för Gjuteriet sköttes under året av Hans Olsson (föreståndare), Magnus Norström (vaktmästare) och Hanna Tedfeldt som skött lokalvården och andra serviceuppgifter och även fungerat som vikarie i caféet vid behov. Sammantaget kan man konstatera att Gjuteriet, utöver den ordinarie verksamheten och under en rad av år, också fungerar som en resurs för de behov av praktik och arbetsprövning som till exempel efterfrågas av Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Samfällighetsföreningen i kvarteret Gjutaren

Med anledning av nya fastighetsbildningar inom kvarteret Gjutaren, bildades i april 2004 samfällighetsföreningen *Gemensamhetsanläggningen Gjutaren*. Styrelsen utgörs av representanter för samtliga fastighetsägare i kvarteret (för närvarande Karlstads kommun, Nöjesfabriken, City-verkstaden, Karlstads Energi och Karlstad Lever) som gemensamt skall sköta och bekosta drift och underhåll av de anläggningar som finns på gården (körvägar, parkering, el- och VA- installationer, planteringar, mm). Gjuteriets föreståndare Hans Olsson med styrelseledamot Elisabet Larberg som suppleant ingick i GA Gjutarens styrelse under året.

Ekonomi

Bokslutets struktur

Föreningen bedriver sin verksamhet inom två ekonomiska grenar där den ena är den ideella föreningsverksamheten och den andra förvaltningen av Gjuteriet där också caféverksamheten ingår. Alla intäkter och kostnader som hänförs till föreningen eller Gjuteriet redovisas på två separata resultaträkningar. Som ett komplement till Gjuteriets resultat redovisas också caféverksamhetens bruttoresultat särskilt. Anledningen till detta är att underlätta löpande ekonomisk uppföljning av resultatet och redovisning till

skattemyndigheten. I balansräkningen sammanförs de olika verksamhetsgrenarna i en tablå.

Gjuteriets resultat

Ett bortfall på grund av mindre försäljning i caféet och lägre lönebidrag än väntat gjorde att Gjuteriets intäkter blev totalt 66 000 kr lägre än budgeterat. Gjuteriets kostnader blev sammantaget 15 000 kr lägre än de budgeterade där merparten av besparingen utgjordes främst av minskad kostnad för löner och sociala avgifter med anledning av vakansättning av en tjänst i caféet juli till november samt något lägre administrationskostnader

Sammantaget innebär budgetavvikelseerna att Gjuteriet efter avskrivningar uppvisar ett underskott på 85 862 kr att jämföra med det förväntade underskottet på 34 800 kr.

Föreningens resultat

Alla föreningens kostnader kunde hållas 9 900 kr lägre än de budgeterade. Besparingar gjordes främst för porto, mötesverksamhet, övriga utgifter som bokinköp, mm samt arrangemangskostnaden för Kulturarvsdagen som också kunde hållas låga tack vare ett stort ideellt engagemang från medarrangörer och enskilda personer. Föreningens intäkter blev sammantaget 6 800 kr lägre än budget beroende på liten försäljning av skrifter och att medlemsavgifter inte inbetalades i den omfattning som förväntats. Sammantaget uppvisar föreningen därmed ett överskott på 8 900 kr att jämföra med det förväntade på 5 800 kr.

Eget kapital

Årets totala verksamhet har givit ett underskott på 76 930 kr att jämföra med det förväntade underskottet på 29 000 kr. Föreningens ekonomiska ställning är dock sådan att denna tillfälliga förlust kan bäras men indikerar behovet av kostnadsminskningar eller ökad finansiering framgent. Underskottet minskar det egna kapitalet från 1 211 087 kr till 1 134 157 kr. Föreningens kassalikviditet (likvida medel i procent av kortfristiga skulder) är ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen och bör vara minst 100%. Den var vid årsskiftet endast 86,70% (förra året 97,70%) vilket visar att det finns ett visst behov av att stärka likviditeten. Rörelsekapitalet (samtliga omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder) var därmed negativt om -82 584 kr vid utgången av 2016 (förra året -10 657 kr). Första veckan i januari 2017 inbetalas dock vissa hyror samt i slutet av januari, kommunens hyresbidrag för första halvåret vilket ger en fullgod kapitaltillgång för de löpande utgifterna på kort sikt. Föreningen har dessutom en outnyttjad checkkredit om 100 000 kr som extra buffert.

Karlstad den 31 januari 2017

Ann-May Brodén, Fredrik Krohn Andersson, Carina Ekman, Elisabet Larberg, Maria Eld, Johnny R Nilsson, Lennart Wettmark, Bengt Åkerblom och Per-Ola Åström.

Balansräkning för Föreningen Karlstad Lever per 31 december 2016

	2016	2015
Tillgångar		
Likvida medel		
Kassa (Föreningen)	451	
Kassa (Caféet)	39 102	
Checkräkning 439 51 798 - 8 (Gjuteriet, saldo 217 916:81)	217 916	
Swedbank 703 304 050-7 (föreningen, saldo 102 008:08)	107 008	364 477
Swedbank 904 904 700 - 5 (Gjuteriets sparkonto, saldo 30 074:55)		30 074
Summa omsättningstillgångar	553 434	268 998
Kortfristiga fordringar		
Fordringar enligt specifikation 1	127 464	
Ingående moms (nov och dec)	25 735	
Skattefordringar (återbäring särskild löneskatt 2014 - 2016)	3 684	156 883
Summa omsättningstillgångar	156 883	188 654
Lager Caféet	2 000	2 000
Summa omsättningstillgångar	553 434	539 726
Inventarier		
Caféverksamheten	0	
Administration och fastighetens skötsel	0	0
Byggnaden Gjutarens 2 (intecknad för 3 mkr, pantbrev till Karlstads kommun)	3 755 963	
Avskrivning 1986 - 2016	-1 428 734	2 327 229
Summa anläggningstillgångar	2 327 229	2 386 736
Summa tillgångar	2 880 663	2 926 462
Skulder och eget kapital		
Kortfristiga skulder		
Fonderade bidrag för utgivning av Karlstad med kulturhistoriska ögon del III	23 436	
Fille Johanssons minnesfond	3 100	
Förskottsbetalda hyror	240 534	
Leverantörer enligt specifikation 2	125 504	
Anställdas källskatt december	23 811	
Interimistiska och övriga skulder enligt specifikation 3	32 659	449 044
Avsättning för intjänad semester (Adm o fastighetsskötsel 116 295, Caféet 39 384)		155 679
Utgående moms (nov och dec)		31 295
Summa kortfristiga skulder	636 018	341 500
Långfristiga skulder		
Swedbank hypotekslån (därav amorteras under nästa år ca 60 000 kr)	1 110 488	1 164 992
Summa långfristiga skulder	1 110 488	1 164 992
Summa skulder	1 746 506	1 715 375
Eget kapital		
Inbalanserat		
Årets resultat Gjuteriet (se kommentar spec. 4)	-85 862	1 211 087
Årets överskott Föreningen	8 932	-76 930
Summa eget kapital (till nästa år inbalanseras)	1 134 157	1 340 576
Summa skulder och eget kapital	2 880 663	2 926 462

Fastställt av styrelsen den 31 januari 2017

Lennart Wettmark
ordförande

Hans Olsson
kassör

RESULTATRÄKNING 2016

Gjuteriet

	2016	2015
Intäkter Gjuteriet		
Hyror verkstäder (412:60 per kvm)	187 833	
Studieförbund m fl (ej subventionerade)	369 988	
Föreningarna	255 699	
Bokningar och skåp	20 600	834 120
Värmedebitering verkstäder (136:00 per kvm)		65 429
Caféets bruttointäkt		124 809
Utförd städning	77 840	
Kopieringsavgifter	2 036	79 876
Ränteintäkter		0
Extraordinära intäkter (inköp för hyresgäster, Gjutarens del av renhålln. bredband, mm)	6 897	30
Fondmedel till Gjuteriet (år 2015 erhöles 45 000)	0	6 897
Hyra från kommunen		856 000
Summa intäkter Gjuteriet	1 976 131	2 034 327
Årets underskott Gjuteriet	85 862	132 372
Summa Gjuteriet totalt	2 061 993	2 166 699
Kostnader Gjuteriet		
Löner och sociala avgifter totalt (Adm o skötsel 1 065 149, Caféet 511 499)	1 576 648	
./. lönebidrag från AF (Adm o skötsel 161 884, Caféet 241 670)	-403 554	
Förändring av semesterskuld (Adm o skötsel -8 670, Caféet -8 003)	-16 673	
Personalhälsovård, skyddsutrustning, kompetensutveckling, mm	399	
Personalsocial verksamhet, praktikplatser, mm	300	1 157 120
Administration		1 189 106
Förbruknings- och lokalvårdsmaterial	33 476	
Kontorsmaterial, tele, porto och data trafik	19 954	
Förbrukningsinventarier och reparation av dito	1 319	
Kopieringsapparaten (hyra och serviceavtal) samt trycksaker	11 170	65 919
Reklam och PR		4 343
Främmande tjänster (kreditförfrågan UC)		73
Fastighetskostnader		4 781
Hiss- och brandsyner, lås, nycklar och bevakningskostnader	9 130	
Serviceavtal Caverion (ventilation)	24 891	
Frakter och transporter samt övriga fastighetskostnader	1 269	
Kostnader gemensamhetsanläggningen Gjutarens (snöröjning, mm)	0	
Vatten och avlopp	41 161	
Fjärrvärme	308 481	
Belysningsel	82 079	
Renhållning	16 319	
Reparationer och underhåll	36 043	
Fastighetens förbrukningsinventarier och reparationer av dito	14 550	
Försäkringspremier	26 016	559 939
Kapitalkostnader		619 630
Tomträttsavgäld	77 792	
Räntekostnader	38 747	116 539
Bankavgifter och öresutjämning (Adm o fastighet 2 007, Café 3 489)		5 496
Avskrivningar		5 482
Inventarier	0	
Byggnaden	59 507	59 507
Ej erhållna fordringar		0
Extraordinära kostnader		136
Övriga extraordinära kostnader		135
Ej avlyftbar moms		78 038
Särskild löneskatt på pensionskostnader (Adm o fastighet 11 843, Café 3 041)		14 884
Summa kostnader Gjuteriet	2 061 993	2 166 699
Årets överskott Gjuteriet	0	0
Summa Gjuteriet totalt	2 061 993	2 166 699

RESULTATRÄKNING 2016

Föreningen Karlstad Lever

	2016	2015
Intäkter föreningen		
Medlemsavgifter enskilda (131 st betalda och 36 obetalda)	13 100	
organisationer (26 st varav 2 bytesmedlemsskap och 4 obetalda)	3 700	
	16 800	16 750
Ianspråktaget bidrag för utgivning av "Karlstad med kulturhistoriska ögon" (fonderat 23 436)	0	0
Bidrag till Kulturarvsdagen 2016 från Karlstads kommun	8 000	8 000
Inäkter från arrangemang, mm	0	0
Gåvor till föreningen	850	650
Försäljning av skrifter, mm	625	1 769
	26 275	27 169
Summa intäkter Föreningen	26 275	27 169
Årets underskott i föreningsverksamheten	0	0
Summa Föreningen totalt	26 275	27 169
Kostnader Föreningen		
Porto, kontorsmaterial, mm	309	1 300
Mötesverksamhet, arrangemang	0	500
Kulturarvsdagen 2016 "Riva eller bevara - gräsrotsengagemang under 70 år"	8 301	7 869
Medlemsskap (Värml.Kultur, Byggnadsvård, Hembygdsfören., Folkkrörelsernas arkiv, mfl)	1 415	1 560
Trycksaker	5 149	2 189
Inköp av bokpaket "Fotograf Anna Ollson"	0	2 950
Datatrafik och webbhotell	1 869	7 518
Uppvaktningar och gåvor	300	400
	17 343	24 286
Summa kostnader Föreningen	17 343	24 286
Årets överskott i föreningsverksamheten	8 932	2 883
Summa Föreningen totalt	26 275	27 169

BRUTTORESULTAT 2016

Café Gjuteriet

	2016	2015
Intäkter		
Servering (12% moms)	194 569	
Försäljning leveranser (12% moms)	93 968	
Övriga intäkter	402	
	288 939	301 612
Direkta kostnader		
Råvaror	123 745	
Förbrukningsmaterial	15 573	
	139 318	134 676
Omkostnader		
Arbetskläder och skyddsutrustning	0	
Förbrukningsinventarier och reparation av dito	4 021	
Kontorsmaterial, mm	519	
Telefon 100 700	1 223	
Reklam, PR och annonser	3 258	
Livsmedelstillsyn	1 576	
Sotning imkanaler ventilation	841	
Försäkringspremier (Skandia och Anticimex)	6 096	
Tidningsprenumerationer, mm	7 278	
	24 812	27 741
Caféets bruttointäkt 2016	124 809	139 195

Specifikationer till balansräkningen per 31 december 2016

	2016	2015
1. Fordringar		
Caféets fakturerade försäljning	6 968	
Fakturerade kopieringsavgifter, bokningar och skåphyror	2 700	
Obetalda hyror kv 4	102 300	
Dubbelbetald försäkringspremie fastigheten (avser 2015 års premie)	5 266	
Collectum (felaktig inbetalning)	295	
Sporthallen Gjutarens del av renhållning 2016	5 801	
Schindler hisservice betald för kvartal 1/2017	2 174	
Fakturerad städning hösten	1 960	
	127 464	163 114
2. Leverantörer		
El norra delen november - december	3 604	
Effektel november - december för södra delen	14 259	
Belysningsel lokal 009 november - december	1 229	
El lokal 001 december	1 098	
Vatten och avlopp kv 4	11 289	
Fjärrvärme november och december	88 930	
Premie fastighetsförsäkring 2016 (slutbetalning)	5 095	
	125 504	118 147
3. Interimistiska och övriga skulder		
Förskottsbetalda medlemsavgifter	150	
Felaktigt beräknad momsskuld som skall avskrivas 2017	539	
Arbetsgivaravgifter december	31 970	
	32 659	29 864
4. Kommentarer till resultatet		
Gjuteriets resultat 2016 före avskrivningar	-26 355	-72 865
Årets avskrivningar av inventarier och byggnaden	-59 507	-59 507
	-85 862	-132 372

Eftersom resultatet på balans- och resultatstabläerna inte summeras efter varje kostnadslag förtydligas här utfallet före och efter avskrivningar.

Revisionsberättelse 2016 för Föreningen Karlstad Lever

Org nr 873201-3332

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Föreningen Karlstad Lever för år 2016. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisions sed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har handlat i strid med föreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god revisions sed i Sverige och ger i alla väsentliga avseenden en rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2016.

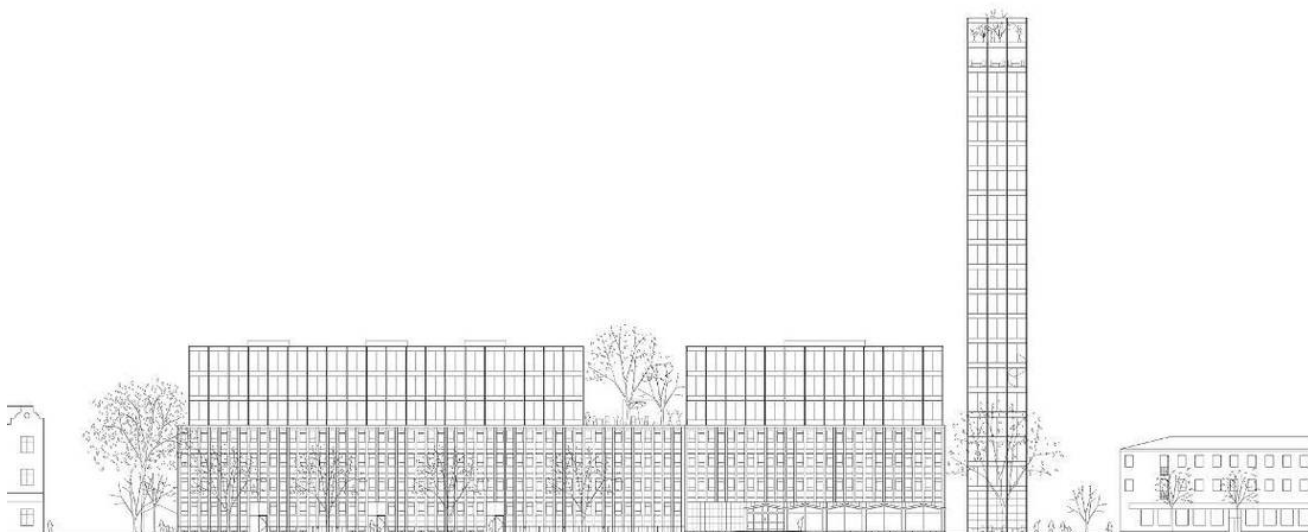
Styrelsens ledamöter har enligt vår bedömning inte handlat i strid med föreningens stadgar.

Vi tillstyrker därför att årsmötet fastställer balansräkningen och resultaträkningen, samt beviljar styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2016.

Karlstad den 8 mars 2017

Klara Patzauer

Mats Danielsson

Arrhov Frick arkitekter ABs idéskiss för påbyggnad av f d Stadshuset och ett nytt höghus vid Almenparken i vy från Drottninggatan.

Dags för ett nytt RÄDDA ALMEN

Du är en karlstadbo eller också är du på besök i Karlstad. Du går på Järnvägsgatan och ser en högt uppsatt staty av Christian Eriksson, föreställande stadens grundare Hertig Karl, som utpekar stadens läge år 1584. Du svänger till vänster runt hörnet och nu går du på Älvgatan, utmed Klarälvens västra gren. Du passerar tre byggnader i kvarteret Björnen och kommer fram till Almtorget, en öppen plats, som nyligen utformats i Fredsgatans förlängning. Man har omskapat gatubeläggning, trottoarer och murningar längs älvkanten och försett platsen med konstnärlig utsmyckning av Carl Boutard. Från en brygga kan du sommardag stiga ombord på en båtbuss för en rundtur på älven.

Här börjar kvarteret Almen, som innehåller ett antal hus från 1700-1800-talet, som undkom den förödande stadsbranden i juli 1865. Skyltar på husen informerar om husens historia. Under de gångna åren har en del hus tillkommit (t ex f d Stadshuset på Drottninggatan) och andra har blivit restaurerade. På 1930-talet hade de styrande planer på att riva de gamla, då ganska förfallna husen och uppföra moderna byggnader. Intresset för att bevara och uttolka gamla kulturmiljöer var inte så starkt.

Trots detta fanns det entusiaster, som gjorde motstånd mot planerna, och främst bland dem var Sigurd Gustavson, som under stridsropet RÄDDA ALMEN skapade en stark opinion för att hotet skulle avlägsnas, vilket också skedde. Värmlands hembygdsförbund och Hembygds-gillet tryckte också på och Carlstads-Gillet grundades för att fortsätta bevarandearbetet. I en av Sigurd Gustavsons skrivelser uttalar han (citater):

Staden bör i sin yttre gestaltning förtälja för invånarna om gångna tiders arbete och möda likasåväl som om det sjudande arbetslivet under dag som är och såmedelst frammana en fördjupad känsla av samhällsligt ansvar.

Aktionen gav resultat. Kvarteret räddades, byggnaderna förklarades som byggnadsminnen och hela stråket längs Klarälven betraktas nu som en stor tillgång för Karlstad.

Du har kanske gått hela Älvpromenaden från Älvgatans början till Klaraborg. Du återvänder längs Drottninggatan och kommer fram till f d Stadshuset. Den nye ägaren till Stadshuset har ansökt om att få bygga till flera våningar på huset för bostadsändamål och dessutom uppföra ett nytt, smalt höghus vid Almentorget. Ett mindre uthus i själva kvarteret ingår också i planen. Sammanfattningsvis krävs en ny detaljplan för kvarteret Almen, och ärendet ligger nu hos Stadsbyggnadsförvaltningen.

Efter denna promenad kan du föreställa dig hur de begärda ingreppen i kvarteret kommer att förändra proportionerna i kvarteret

Försök också överblicka hela stadsbilden från korsningen Drottninggatan-Fredsgatan och från Västra bron innan du fortsätter till Karlstads teater på andra sidan Klarälven. Vad tycker du nu om de föreslagna ny-och-påbyggnaderna? Vid det kommande samrådet kommer du att få möjlighet att ge uttryck för din syn på förändringarna i kvarteret Almen.

FÖRENINGEN KARLSTAD LEVER

är en ideell förening som genom opinion och debatt verkar för att

- värdefulla hus och miljöer bevaras,
- Karlstads kulturföreningar får sina lokalbehov tillgodosedda
- det i Karlstad skapas en levande ideell kulturmiljö som främjar kontakt mellan människor i olika åldrar och med skiftande livserfarenhet.

Föreningen Karlstad Lever
Gjuteriet

Verkstadsgatan 1
652 19 KARLSTAD
054-10 00 00

info@karlstadlever.nu
www.karlstadlever.nu